

मौसम प्रतिकूल हुँदा नेपाल र तिब्बतर्फ १ हजार ५ सयभन्दा बढी भारतीय तीर्थालु अलपत्र परेका भारतीय विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजले बताउनुभएको छ।

अलपत्र तीर्थालु उद्धारमा सहयोग गर्न भारतको आग्रह

नेपाल समाचारपत्र
काठमाडौं

कैलाश-मानसरोवर तीर्थयात्रामा गएका आफ्ना मुलुकका तीर्थालु स्वदेश फर्कन नसकेपछि भारतले उद्धारमा चासो लिएको छ। निरन्तरको वर्षासँगै मौसम धुमिएर भारतीय यात्रु फर्कन नसकेपछि भारतले उद्धारमा आग्रह गरेको हो।

आइतबार अपरान्हदेखि नेपालगन्ज-हुम्ला हवाई उडान नभएपछि नेपाली तीर्थालुसमेत रोकिएका छन्। मौसम प्रतिकूल हुँदा नेपाल र तिब्बतर्फ १ हजार ५ सयभन्दा बढी भारतीय तीर्थालु अलपत्र परेका भारतीय विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजले बताउनुभएको छ। घटनाबारे सरकार र काठमाडौंस्थित भारतीय दूतावासलाई ध्यानाकर्षण गराउँदै उहाँले उद्धार र अन्य सहयोगका लागि आग्रह गर्नुभएको हो।

यो विषयमा गहिरो चासो व्यक्त गर्दै स्वराजले मंगलबार ६ पटक टवीट गर्नुभएको छ। नेपाल सरकार, नेपाली सेना र सैन्य हेलिकप्टरमार्फत् तीर्थयात्री उद्धारका लागि आग्रह गरिएको छ -उहाँले टवीटमा उल्लेख

मौसमको खराबीको आज पनि हेलिकप्टर र हवाईजहाज उड्न सकेन चीनको पुराइसै रोकिएकोले बाध्यता।

गर्नुभएको छ। मन्त्री स्वराजका अनुसार हुम्लाको सिमीकोटमा ५ सय २५, नेपाल-चीन सीमाक्षेत्र हिल्लामा ५ सय ५० र तिब्बतर्फ ५ सय तीर्थालु अलपत्र परेका छन्। मन्त्री स्वराजले घटनाबारे परराष्ट्र मन्त्रालयलाई अवगत गराउनुभएको र उद्धार अन्य सहयोगका लागि पहल अघि बढाइएको सो मन्त्रालयका सह-सचिव एवं भारत डेक्स प्रमुख भूपु ढुंगानाले बताउनुभयो। 'गृह मन्त्रालय र हुम्लाका प्रमुख जिल्ला

अधिकारीमार्फत् समग्र वस्तुस्थिति बुझिनुहोस्, मौसम सुधार भए लगत्तै उद्धार प्रकृया अघि बढ्ने छ' -उहाँले भन्नुभयो। स्वास्थ्य परीक्षण, खाद्य सामग्री र अन्य आवश्यक सामग्री वितरणको पहल अघि बढाइएको ढुंगानाले बताउनुभयो। तीर्थालुसंगको सञ्चार सम्पर्कका लागि तामिल, तलेगु, कनाडा, मलयालमलगायतका भाषाको हटलाइन सुविधाका लागि नेपाली टेलिफोन नम्बर स्वराजले सार्वजनिक गर्नुभएको छ।

कोशी कटान क्षेत्रमा दुर्घटना, ६ को मृत्यु

सुनसरी, (नेस)

सुनसरीको कोशी गाउँपालिका वडा नम्बर ४ मा पर्ने कोशी कटान क्षेत्रमा सोमबार राति भारतीय नम्बरको बोलरो जीप दुर्घटना हुँदा ६ जनाको मृत्यु भएको छ।

पूर्वबाट पश्चिमतर्फ जाँदै गरेको बीआर ६ पीबी ६४१८ नम्बरको बोलरो अनियन्त्रित भई कटान क्षेत्रमा पल्टिदा ६ जनाको मृत्यु भएको हो। दुर्घटनामा अन्य ३ जना गम्भीर घाइते भएका छन्। घाइते तीनै जनाको गम्भीर अवस्थामा विराटनगरस्थित सञ्जीवनी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ। मृतकमध्ये भारत सुपौल जिल्लाका ४० वर्षीय सञ्जित कुमार र गोनू कुमारको सनाखत भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीका डीएसपी नारायण चिमरियाले जानकारी दिनुभयो। मृतकका आफन्तहरू सम्पर्कमा नआएका कारण सनाखत हुन डिलाइ भइरहेको डीएसपी चिमरियाले बताउनुभयो। उनीहरू हिजो धरान भेडेटारलगायतका क्षेत्रमा घुमफिर गरेर फर्कने क्रममा रहेको प्रहरीले जनाएको छ। दुर्घटनाको प्रकृति हेर्दा मादक पदार्थ सेवन र तीब्र गतिमा सवारी चलाएका कारण दुर्घटना भएको हुनसक्ने प्रहरीले अनुमान गरेको छ।

कर्णालीका स्थानीय तहका पदाधिकारीले सेवासुविधा पाउने

दीपेन्द्र शर्मा, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेशअन्तर्गतका स्थानीय तहका पदाधिकारीले सेवासुविधा पाउने भएका छन्। कर्णाली प्रदेशसभाको मंगलबारको बैठकले कर्णाली प्रदेशका स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूले पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धी व्यावस्था गर्न बनेको विधेयक २०७५ सर्वसम्मतेले पारित गरेपछि सेवा सुविधा पाउने भएका हुन्। केन्द्रले स्थानीय पदाधिकारीको सेवा सुविधाका लागि पठाएको सिलिड घटाएर कर्णाली प्रदेशसभाले विधेयक पारित गरेको छ। कर्णाली प्रदेशसभाको विधायन समितिले निर्णय गरी पठाएअनुसार नै कर्णाली प्रदेश सरकारले स्थानीय तहका पदाधिकारीको सेवा सुविधा तोकेको कर्णाली प्रदेश सरकारका प्रवक्ता एवम् भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री विमला केसीले जानकारी दिइन्।

कर्णाली प्रदेशअन्तर्गतका नगरपालिकाका प्रमुखहरूले मासिक रूपमा ३४ हजार, उपप्रमुखले ३० हजार, नगरपालिकाका वडा अध्यक्षले २० हजार, नगर कार्यपालिकाका सदस्यले ११ हजार तथा नगरपालिकाका वडा सदस्यले ६ हजार पारिश्रमिक पाउने मन्त्री केसीले बताइन्। पारित भएको विधेयकमा उल्लेख भएअनुसार कर्णाली प्रदेशअन्तर्गतका गाँउपालिकाका अध्यक्षले ३० हजार ५ सय, उपाध्यक्षले २५ हजार, गाँउपालिकाका वडा अध्यक्षले १९ हजार, गाँउकार्यपालिका सदस्यले १० हजार तथा गाँउपालिकाका वडा सदस्यले ५ हजारका दरले सेवा सुविधा पाउनेछन्।

विधेयकमा व्यवस्था भए बमोजिम कर्णाली प्रदेशअन्तर्गतका जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखले ३६ हजार उपप्रमुखले ३४ तथा जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले मासिक रूपमा १२ हजारका दरले सेवा सुविधा प्राप्त गर्न पाउने भएका छन्। कर्णाली प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला

'वरियताअनुसारको सेवासुविधा निर्धारण'

छलफलमा भाग लिँदै सांसद गणेशप्रसाद सिंहले जनप्रतिनिधिको वरियताअनुसारको सेवा सुविधा निर्धारण गर्नुपर्ने बताए। मर्यादा र वरियताका आधारमा सेवा सुविधा कायम गरिनुपर्ने उनको भनाइ थियो। त्यस्तै छलफलमा भाग लिँदै सांसद गुलावजंग शाहले स्थानीय प्रतिनिधिहरूको सेवा सुविधाका सम्बन्धमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष को तलब २७ हजार हुँदा व्यवहारिक हुने भन्दै संशोधन गर्न सुझाव दिए। जनप्रतिनिधिहरूलाई कामका आधारमा पारिश्रमिक निर्धारण गराइनुपर्ने सांसद शाहले बताए।

सांसदहरूले उठाएका प्रश्नको जवाफ दिँदै कर्णाली सरकारका कानून मन्त्री नरेश भण्डारीले पारिश्रमिक धेरै बढाउदा प्रदेशकै ढुकुटी सकिने अवस्था भएकोले घाँटी हेरी हाड निरनुपर्ने अवस्था भएको बताए।

स्वस्थानले कार्यकारी भूमिकाका प्रमुख उपप्रमुख र वडा अध्यक्षलाई दिइएको वरियताका आधारमा नभई कार्यकारी भूमिकाका आधारमा पारिश्रमिक बढी दिइएको मन्त्री भण्डारीको भनाइ छ।

तथा कानून मन्त्री नरेश भण्डारीले प्रदेशसभामा पेश गरेको कर्णाली प्रदेश स्थानीय प्रतिनिधिहरूले पाउने सेवा सुविधासम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक २०७५ माथिको छलफलमा भाग लिँदै कर्णालीका प्रदेशसभाका संसदहरूले स्थानीय तहका उपप्रमुखको जिम्मेवारी धेरै भएकोले प्रमुखको भन्दा केही कम मात्र पारिश्रमिक निर्धारण गर्न सुझाव दिएका थिए।

फोटो प्रतियोगिताको घोषणा भोलि

नेपाल समाचारपत्र
काठमाडौं

फोटो पत्रकार क्लब नेपालले आयोजना गरेको आईएमई-ग्लोबल-आईएमई नेपाल फोटो प्रतियोगिता २०७५ को काठमाडौंमा निर्णायक चरण सम्पन्न भएको छ।

प्रतियोगिताका लागि देशभरबाट विभिन्न सात विधामा ५ हजार ५ सय ८० फोटो प्राप्त भएको छ। दुई चरणमा निर्णायकहरूबाट सबै विधाका विजेतासहित उरकृष्ट १ सय ६० फोटो छानिएका छन्।

विजेताको घोषणा भोलि दिउँसो कमलपोखरी स्थित रसियन कल्चर सेन्टरमा आयोजना हुने

औपचारिक कार्यक्रममार्फत छनोटमा परेका फोटोबाट सबै विधामा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो हुने साथै सर्वोत्कृष्ट एक फोटोलाई आईएमआई-ग्लोबल-आईएमआई बैंक 'फोटो अफ दि डेयर' घोषित गरी पुरस्कारसमेत वितरण गरिनेछ।

वर्ल्ड प्रेस फोटोका निर्णायक मण्डलका सदस्य रहिसकेका भारतका वरिष्ठ फोटो पत्रकार पान्को बारथोलोमिओको अध्यक्षता रहेको निर्णायक मण्डलमा वरिष्ठ पत्रकार तथा बाह्रखरी डटकमका प्रधानसम्पादक प्रतीक प्रधान, वरिष्ठ फोटोपत्रकार एवम् क्लबका संस्थापक अध्यक्ष तथा सदस्य डटकमका फोटो सम्पादक चन्द्रशेखर कार्की, वरिष्ठ फोटोग्राफर मीणा लामा, काठमाडौं विश्वविद्यालय स्कुल अफ आर्टका कार्यक्रम

संयोजक सुजन चित्रकार र एजेन्सी फ्रान्स प्रेस (एएफपी) का फोटोपत्रकार एवम् क्लबका निर्वतमान अध्यक्ष प्रकाश माथेमा रहेका छन्।

निर्णायक चरणबाट छानिएका करिब १ सय ६० फोटोहरूलाई विजेता घोषणापछि काठमाडौं, विराटनगर, भैरहवा, पोखरा, नेपालगन्ज र धनगढीमा प्रदर्शनी गरिनेछ। 'आईएमई-ग्लोबल-आईएमई बैंक फोटो अफ दि डेयर' विजेताले नगद १ लाख रूपियाँ पुरस्कार पाउनेछन्। प्रत्येक विधाका प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुनेले नगद क्रमशः ३०, २० र १० हजार रूपियाँ पाउनेछन्। काठमाडौंमा यही साउन १५ देखि २१ गतेसम्म नेपाल आर्ट कार्डिनल बबरमहलमा प्रदर्शनी गरिने भएको छ।

महानगरका...

कामपाले शिक्षु स्थावर केन्द्र, विश्वविद्यालयका सम्पर्क कार्यालय, अस्पतालसहितको मेडिकल कलेज सञ्चालन गर्दा व्यवसाय कर लिने उल्लेख छ। ५ सय देखि १ हजार र १ हजारभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययन गर्ने कलेज, ५० जना र सो भन्दा माथिसम्म विद्यार्थी भएका पूर्वप्राथमिक र मन्टेश्वरी शिक्षा, ५ सयसम्म र ५ सयदेखि १ हजार र सो भन्दा माथि विद्यार्थी भएको आधारभूत र माध्यमिक तहको विद्यालय स्थापना गर्दा व्यवसाय कर लिने व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय तहमा विद्यालय शिक्षा समायोजन भइसकेपछि कामपाले सबै किसिमको कर निर्धारण गरेको हो। त्यसै गरी कामपाले आगामी वर्षबाट सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि र प्रोत्साहन गर्न आधारभूत र माध्यमिक तहको परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने ३-३ विद्यालयलाई प्रत्येक वर्ष २ लाख रूपियाँका दरले महानगर उत्कृष्ट शिक्षा पुरस्कार प्रदान गर्ने भएको छ।

शहीद...

स्मृति विद्यालयलाई शहीद प्रतिष्ठान नेपालमार्फत् सञ्चालन गरिनुपर्ने, सामुदायिक विद्यालयसहितको मान्यता दिनुपर्ने, कर्मचारीलाई स्थायी प्रतियोगिता लैजानुपर्ने कर्मचारीको माग छ। शहीद स्मृति आवासीय विद्यालय दाङ हेमन्तपुरका प्रधानाध्यापक नारायण पौडेलले नेपाल समाचारपत्रसँग भन्नुभयो- 'हामीले विद्यालयका लागि योगदान गर्दै आएका छौं। तर, सेवासुविधाको गणना नै भएको छैन। सहिद स्मृति विद्यालय र समग्र विद्यार्थीको भविष्यलाई सरकारले संवेदनशील रूपमा हेर्नुपर्छ।' प्रधानाध्यापक पौडेलले स्थानीय तहले बजेट आइसकेपछि आफूहरूलाई केही जानकारी नगराएको र अब केही दिनमै स्थानीय तहलाई विद्यालयले ध्यानाकर्षण गराउने बताउनुभयो। प्रतिष्ठानका अनुसार विद्यालय सञ्चालनका लागि यस आर्थिक वर्षमा १३ करोड रूपियाँ स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराइएको छ। सो रकम कर्मचारी र विद्यालयमा खर्च हुनेछ। प्रतिष्ठानका अध्यक्ष कृष्ण सापकोटाले नेपाल समाचारपत्रसँग भन्नुभयो- 'अब बजेट स्थानीय तहले चलाउँछ। हामीले ती विद्यालयमा समन्वय मात्रै गर्ने हो। स्थानीय तहले आफ्नो योजनामा बजेट पार्नुपर्छ।' प्रतिष्ठानका केन्द्रीय अध्यक्ष सापकोटाका अनुसार नेकपाका अध्यक्ष प्रचण्ड, शिक्षा मन्त्री गिरिराजमणि पोखरेल र प्रतिष्ठानबीच छलफल गरेर विद्यालयको भविष्यका बारेमा दीर्घकालीन योजना बनाइनेछ। विद्यालय सञ्चालनका लागि आधार

मानिने पुँजीगत खर्च बजेटमा समावेश गरिएको छैन। ती विद्यालयमा सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा दुवै पक्षबाट घाइते, अपांग र शहीदका छोराछोरीले अध्ययन गर्दै आएका छन्। ती विद्यालयलाई नेपाल सरकारको सहयोगमा शहीद स्मृति प्रतिष्ठान नेपालले बजेट निर्धारण गरेको भरमा सञ्चालन हुँदै आएका छन्। तर, स्थानीय तहले भने शहीद स्मृति विद्यालयलाई कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने बारेमा गम्भीरताका साथ नहेरेको पाइएको छ।

जीति...

यसको संरचना निर्माण गर्दा प्रतिष्ठानका प्रमुखले सम्बन्धित विषय क्षेत्रका ज्ञाता पार्टीका क्रियाशील सदस्यमध्ये २५ जनालाई सदस्यमा नियुक्त गर्ने व्यवस्था छ। प्रतिष्ठान प्रमुखले एक जना कार्यकारी निर्देशकसमेत नियुक्त गर्ने व्यवस्था छ।

केन्द्रीय नीति तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको उद्देश्यअनुसार १२औं महाधिवेशनपछि उपसभापतिमा मनोनित हुनुभएका रामचन्द्र पौडेलले तत्काल संरचना बनाइ देशव्यापी प्रशिक्षणको कार्यक्रम अघि बढाए पनि १३औं महाधिवेशनपछि उपसभापतिमा मनोनित हुनुभएका विमलेन्द्र निधिले यो संरचना निर्माण गरी अघि बढाउन चासो नदिएको गुनासो आइरहेको छ। सभापति देउवाले समेत यसको महत्त्वलाई ध्यानमा राखी बेलैमा उपसभापति मनोनित नगरेको मात्र हैन उपसभापति मनोनित नहुँदा साविककै प्रतिष्ठानलाई क्रियाशील हुन निर्देशन दिएको भए पनि यो देशव्यापी प्रशिक्षण प्रभावकारी भइरहन्थ्यो। साथै उपसभापति मनोनित नहुँदा सभापति देउवा स्वयम्ले अग्रसरता लिएर प्रतिष्ठानको उद्देश्यअनुसार कार्य अघि बढाउन सकिने भए पनि यसमा देउवाले ध्यान नदिएको कारणले पनि हालै सम्पन्न तीनै तहको निर्वाचनमा कांग्रेस पराजित हुन बल पुगेको भनी सभापति देउवाको आलोचना भइरहेको छ।

उपसभापतिमा मनोनित भइसकेपछि निधिले तत्काल यसको संरचना बनाएर क्रियाशील गराउनुपर्ने भए पनि उहाँले भन्नु निश्चयता देखाउनुभएको गुनासो आइरहेको छ। यसबारेमा उपसभापति निधिसँग नेपाल समाचारपत्रले जिज्ञासा राख्दा नीति तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको संरचना छिट्टै पूर्णता दिएर क्रियाशील बनाउने बताउनुभएको छ।

तत्कालीन अवस्थामा यो प्रतिष्ठानको उद्देश्यअनुसार प्रभावकारी काम भएको कारण पनि पहिलो संविधानसभामा निर्वाचनमा नराखी पराजित भएको नेपाली कांग्रेसले दोस्रो संविधानसभामा निर्वाचनमा सबैभन्दा ठूलो दलको हैसियत कायम

राख्न सकेको पनि बताइएको छ। तत्कालीन अवस्थामा पार्टीका जिल्ला सचिव, कोषाध्यक्ष, क्षेत्रीय सभापति, कार्यालय सचिव एवं भ्रातृ तथा शुभेच्छुक संघसंस्थालाई प्रशिक्षणको माध्यमबाट जुफारु र क्रियाशील बनाउन पनि प्रतिष्ठानले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको थियो।

यो प्रतिष्ठानले बीपी कोइराला, गणेशमान सिंहजस्ता पार्टीका दिवंगत शीर्ष नेताको शताब्धिकी समारोहलाई समेत देशव्यापी पदयात्रा, विचारयात्रा, बलिदान यात्राका रूपमा कार्यक्रम गरेर नयाँ पुस्ता र गाउँको तल्लो तहसम्म नेताको विचार र त्यागलाई पुर्‍याउने काम पनि गरेको थियो।

केन्द्रीय नीति तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको निष्कष्य भएको बारे पहिले कार्यकारी निर्देशक भएर प्रभावकारी काम गरिसक्नुभएका मधु आचार्य भन्नुहुन्छ- 'हिलो गरी मनोनित हुनुभएका उपसभापति निधिले यसलाई छिट्टै गठन गर्न र देशव्यापी प्रशिक्षणका कामहरूलाई तीव्रता दिन गम्भीर रूपमा लाग्नुभएको पाएको छ।' हालै हेटौँडामा सम्पन्न जिल्ला सभापतिहरूको राष्ट्रिय भेलामा आफूंसँग भएको भेटमा समेत उपसभापति निधिले प्रतिष्ठानको अघिल्लो टिमसँग परामर्श गरेर तत्काल अघि बढ्ने कुरा बताएको आचार्यले नेपाल समाचारपत्रलाई बताउनुभएको थियो।

सामन्तीको...

उहाँले फेरि भन्नुभयो- 'यो व्यापार गरेर यो के खोजेको अनि पढाउने बेलामा चैं छाक काटीकाटी मेडिकल कलेजलाई चढाउनुपर्ने, नोकरी पाउने बेलामा २० हजारको पाउने? कतिले त २० हजारको पनि नोकरी पाएको देखिन्छ। अनि ऊ विदेश पलायन हुन्छ, यसरी देशको उन्नति हुन्छ ?'

स्वदा. उपेन्द्र देवकोटाले बरु पञ्चायतकालमा पढ्न नपाएको उचित गणानुक्रममा गरिबका छोराछोरीले पढ्न नपाएको दुःखले राख्दै पूर्वप्रधानन्यायाधीश कार्कीले अर्को अनुभव व्यक्त गर्नुभयो- 'मैले मेडिकल पढ्न तिव्र चाहना भएर पढ्न नपाएको, छात्रवृत्ति नपाएको र भृष्टिडपर आत्महत्या गर्न बाध्य भएको केटाकेटीलाई देखेको छु। एकदिन एकजना केटीले इजलासमै आफ्नो सबै कुरो पुर्‍यो ३ पटक जाँच दिएँ यो अपराधहरूले कहिल्यै पढ्न दिइएन भृष्टिडपर मर्छु अनिन्। मैले दिनेपछि भनेर फैसला गरि।'

उहाँले छोराको हत्यामा संलग्नलाई कारबाही गर्न माग गरी ३७ दिनदेखि अनसन बसेकी गगामायालाई न्यायकी देवीको संज्ञा दिँदै पहिले कांग्रेस र अहिले कम्युनिस्टको सरकारले उहाँको आवाजलाई सम्बोधन नगरेकोमा पनि विरोध गर्नुभयो।

नेपाल समाचारपत्र
बाँके

सोले फिल्मका भिलेन गब्वरजस्तै। उनको नाम सुन्नेबित्तिकै मानिसहरू काम्प्ये। रोएका बच्चा चुप हुन्थे रे। १४ वर्षसम्म डाँकका सरदार भएर जंगल बसे उनी। ५ सय ५६ जना डाँकको नेतृत्व गरे। तिनै डाँकका सरदार भारतीय नागरिक पञ्चम सिंहले नेपालका विभिन्न ठाउँमा पुगेर अध्यात्मको ज्योति बाल्दै हिँडेका छन्।

ब्रम्हकुमारी ईश्वरी विश्वविद्यालय एवं राजयोग प्रशिक्षण केन्द्र, नेपालगन्जले धर्मोष्ठी

चोकमा आयोजना गरेको साक्षात्कार एवं स्नेह मिलन कार्यक्रममा पूर्वकृष्यात डाँक सिंहले सही मार्ग समात्न सबैलाई आग्रह गर्नुभयो। पूर्वडाँक सिंहले १४ वर्षसम्म गरेको गल्लीको परमात्मार्संग क्षमा मागनुभयो।

५ सय ५६ जना डाँकको सरदार सिंहले भारतका विभिन्न ठाउँमा १४ वर्षसम्म आतंक मच्चाएका थिए। सन् १९७२ मा तत्कालीन प्रधानमन्त्री इन्दिरा गान्धीले डाँकहरूलाई आत्मसमर्पण गर्न आग्रह गर्नुभयो। सिंहले आत्मसमर्पण गर्नुभयो। उनलाई जेलमा राखियो। फाँसीको सजाय भयो। पछि जन्मकैदमा झारियो।

जेलमा रहेका डाँकहरूलाई सुधार्न